

Sárospatak Város Polgármesterétől

3950 Sárospatak, Rákóczi u. 32.
Tel.: 47/513-240 Fax: 47/311-404
E-mail: sarospatak@sarospatak.hu

JAVASLAT

- a Képviselő-testületnek –

„A sárospataki váregyüttes turisztikai vonzerejének erősítése, a belső és külső vár összehangolt attrakciófejlesztése” című pályázat jóváhagyására

Tisztelt Képviselő-testület!

A GINOP-7.1.1-15 – Nemzeti Kastély-és Várprogram turisztikai célú fejlesztéseinek támogatása felhívásra készült el „A sárospataki váregyüttes turisztikai vonzerejének erősítése, a belső és külső vár összehangolt attrakciófejlesztése” című pályázat.

A projekt bemutatása:

A Pályázó

A NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft., mint a támogatási kérelem benyújtója a 270/2017. (IX. 13.) Korm. rendelettel módosított 378/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (Korm. rendelet) 34. § (4a) bekezdése alapján 2017. szeptember 16-tól látja el a Nemzeti Kastélyprogramhoz és Nemzeti Várprogramhoz kapcsolódó feladatokat és kötelezettségeket. Jelen feladatokat a Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ (Forster Központ) jogutódjától, a Budavári Ingatlanfejlesztő és Üzemeltető Nonprofit Kft.-től vette át. A NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. támogatási felhívás értelmében önállóan nyújthat be kérelmet, azonban jelen pályázatban – fejlesztési terület tulajdonviszonyai, valamint a fejlesztés koncepciója okán – két konzorciumi partnerrel pályázik. A konzorciumi partnerek a Magyar Nemzeti Múzeum, valamint Sárospatak Város Önkormányzata. A konzorcium vezetője a NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. .

A pályázó szervezetnek egyértelmű és kormányrendelet által meghatározott célja, hogy a Nemzeti Kastély- és Várprogram turisztikai célú fejlesztéseit megtervezze és megvalósítsa. Így jelenleg is számos, a jelen felhívás (GINOP-7.1.1-15) keretében támogatott, projekt megvalósításával foglalkozik. A konzorciumi partnerek szintén számos, Európai Unió által finanszírozott projektet valósítottak, illetve valósítanak meg.

A pályázó társaság a kapacitások alapos felmérése és tervezése után döntött arról, hogy jelen beruházásra miként allokálja saját erőforrásait. Ezért a jelen pályázatban a humán, infrastrukturális és egyéb kapacitások hosszú távon biztosítottak. A projektet a projektmenedzsment stáb irányítja, a konzorciumi partnerekkel szoros együttműködésben, a projektre vonatkozó döntéseket a partnerekkel folyamatosan egyeztetve. A stratégiai döntésekért a projekt igazgatóság, a projektgazda ügyvezetője a felelős. Az operatív döntések meghozatala a projektmenedzser feladata. A projektmenedzser irányítja részleteibe menően a projektet, az ő munkáját segíti a vezető projektmenedzser, a műszaki menedzser, a pénzügyi menedzser, a projektasszisztensek, valamint szakmai oldalról a turisztikai szakértő, külsőként a közbeszerzési szakértő.

A fejlesztés célja

A fejlesztés céljai között szerepel, hogy a sárospataki vár nagyobb területét bevonja a város turisztikai vérkeringésébe, a várat újra egy egységként, a maga összetettségében bemutatva, az eddig elzárt területek látogatók előtti megnyitásával, turisztikai attrakció fejlesztéssel. Ezen felül a projekt keretén belül a Rákóczi várhoz kapcsolódó történelmi emlékek, a múzeum tulajdonában álló tárgyi anyag, gyűjtemény látogatók számára is élményszerű és emellett szakmailag is megfelelő módon történő bemutatására is sor kerül, amely nemzeti értékeink megőrzéséhez és bemutatásához elengedhetetlen.

Turisztikai tartalom

A külső és belső vár egyidejű, összehangolt fejlesztése mind a Vármúzeum, mind pedig az Önkormányzat számára új lehetőséget nyit a turisztikai potenciálok kihasználására.

A Rákóczi-várban tervezett Látványtár olyan külföldi jó példákat kíván követni, amelyek azt bizonyítják, hogy megfelelő eszközök használatával izgalmassá tehetőek a korábban raktárakban elzárt, értékes gyűjteményes anyagok. Ehhez már az építészeti, belsőépítészeti tervezéskor hangsúlyt fektetünk arra, hogy a kiállításra kerülő páratlan műemléki értékek bemutatása (reneszánsz kövek, enteriőrök stb.) a felhasználható legmodernebb digitális eszközök és látványos vizuális elemek segítségével történjen, így egy Magyarországon újszerű megközelítésű attrakció jöjjön létre.

A Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma folyamatosan emelkedő látogatószáma emellett szükségessé teszi a vendégfogadási feltételek javítását is, ami a projekt keretében ugyancsak megvalósul.

A külső vár bekapcsolása a projektbe kiteljesíti a Várnegyed turisztikai hasznosítását, új attrakciós elemek jönnek létre a városban is. A fejlesztés több ponton üzleti lehetőséget biztosít a vállalkozások számára, így a város turisztikai szolgáltatásainak bővülésével is számolunk a projekt eredményeként.

A sárospataki vár

A sárospataki vár hazánk legjelentősebb épen maradt késő reneszánsz épületegyüttese. A vár területét és a hozzá tartozó birtokot Perényi Péter koronaőr szerezte meg, s a mohácsi csatát követően itt kezdett családja új birtokközpontjának felépítéséhez.

1660-tól I. Rákóczi Ferenc és anyja Báthory Zsófia, 1676-tól II. Rákóczi Ferenc és Julianna a birtokosai a várnak. I. Rákóczi Ferenc özvegye, Zrínyi Ilona második férjével, Thököly Imrével többször időzött a várban.

II. Rákóczi Ferenc tanulmányait befejezve 1694-ben tért haza Sárospatakra. Feleségével, Hesseni Sarolta Amáliával itt rendezte be fejedelmi udvarát. A vár jelentős szerepet játszott a Rákóczi-szabadságharcban, 1703. augusztus 28-án került a kurucok kezére. 1707-től II. Rákóczi Ferenc gyakran tartózkodott itt, követeket fogadott, tárgyalta, s 1708-ban Patakra hívta össze az utolsó kuruc országgyűlést, mely az Öregpalotában ülésezett.

A II. világháborút követően 1949-ig a népi kollégium rendezkedett be. Azt követően, 1950-ben a keleti, az északi szárnyban és a Vörös-toronyban nyílt meg a MNM Rákóczi Múzeum. A déli és a nyugati szárnyat alkotóotthonnak rendezték be. Fokozatosan került az egész épületegyüttes a Múzeum kezelésébe és ezzel párhuzamosan elkezdődött a mindenkori műemléki hatóságok irányítása alatt a vár helyreállítása. Az épületegyüttes fokozatos felújításával nyíltak a múzeum új állandó kiállításai, nőtt az intézmény látogatottsága.

A Várkastély épülete és a várkert, valamint a keleti (Bodrog-parti) várfalszakasz állami tulajdonban, a Magyar Nemzeti Múzeum vagyongazdálkodásában van, és a MNM Rákóczi Múzeuma üzemelteti. A külső vár nyugati fala a Szent Erzsébet utca és a Rákóczi Ferenc utca telkeinek hátsó telekhatárát adó támfal-kerítésfallá degradálódott az idők során. Ennek „kiszabadítása” régóta terve az Önkormányzatnak, már eszerint készültek a jelenleg is érvényben lévő rendezési tervek.

Műszaki tartalom:

MNM Rákóczi Múzeuma

Jegypénztár, ajándékbolt:

A projekt keretében a várkastélyban lévő jegypénztár-ajándékbolt felújításra kerül. A helyiségen belüli járószintbeli különbség – ami a kapualj korábbi szintjét hivatott bemutatni- szétdarabolja a belső teret, használatát megnehezíti. Új berendezés és burkolat kialakítást tervezzük ebben a térben, mely a funkcionális elvárásoknak is jobban megfelel.

Veres-bástya:

Szintén a MNM Rákóczi Múzeuma által kezelt területen található a Veres-bástya, amely a dél-nyugati kazamatás várfalhoz kapcsolódik. A projektben sor kerül a Veres-bástya részleges helyreállítására is. A kazamatás várfalban lévő egymás fölötti két dongaboltozatos folyosó két vége a sarokbástyákba csatlakozott, ahol lépcsők kötötték össze a szinteket. A projekt keretében újra összekötésre kerülnének a kazamata szintjei, a Veres-bástyában és hozzá kapcsolódó fedett térben új kiállítási elemek létrehozását tervezzük.

Látványtár:

Az új Rákóczi látványtár és látogató központ a meglévő raktárépületek helyén kerül telepítésre. Az épület külső a látogató közönség számára kialakított megközelíthetősége a Szent Erzsébet utca felől biztosított. A Szent Erzsébet utcai külső parkolók megtartásra kerülnek.

A tervezett épület belső átriumos kialakításban készül, nagyméretű fedett földszinti teraszokkal. A földszinti főbejáraton keresztül juthatunk az előtérbe. Ez a látogatófogadás színtere –ruhatárral, vizes-csoporttal- és a látogatók itt kapnak rövid tájékoztatást arról, mit és milyen módon tudnak megtekinteni az épületben.

Az előtérből nyílik a földszinti bútorraktár, valamint a restaurátorok számára kialakított technológiai terület. A pincszinten kerül elhelyezésre a kőraktár, valamint a múzeum installációs raktár. Az emeleti szinten üveg, kerámia műtárgyak, kisebb bútorok és textíliák számára kiépített raktárak tervezettek. A látvány raktárak kialakítása korszerű múzeumtechnológiai eszközökkel történik.

Sárospatak Város Önkormányzata

Ny-i várfal:

Mind tulajdonviszonyait tekintve, mind állapota alapján, a Várnegyed legkritikusabb része jelenleg a Kuczik gödör melletti nyugati várfal.

A nyugati várfal melletti terület rekonstrukciójának jelentőséget ad, hogy a Várnegyed olyan területét vonjuk be az idegenforgalomba, amely eddig rendezetlen, rosszul hasznosított és mellette életveszélyes is. Helyreállításával teljessé tehető a városba látogató turisták Várnegyedről alkotott képe.

A várfal helyreállítása elengedhetetlen. Emellett szükséges a megközelíthetőségét biztosítani, valamint a hozzákapcsolódó Oroszlán-bástyával, Ágyúdombbal, Lőportoronnyal együtt megnyitni a turistaforgalom előtt ezt az eddig elzárt, magántulajdonú területet.

Ehhez az érintett telekvégek megvásárlása szükséges. A pályázatban feltüntetett telkek egy része magántulajdonban van. Ezekben az esetekben a megfelelő megközelíthetőség és bemutatathatósághoz szükséges telekhányadok megvásárlása fog megtörténni.

Lőportorony:

A középkori Lőportoronyban a műemléki helyreállítása után interaktív kiállítás létrehozására kerül sor. A kétszintes épületben panoráma mozi létesítését is tervezzük. Belső tere lehetőséget ad

múzeumpedagógiai foglalkozások illetve időszak kiállítások megrendezésére is.

Oroszlán-bástya:

A nyugati várfalhoz kapcsolódó Oroszlán-bástya területének kutatása és állapotának felmérése után lehetséges eldönteni, hogy milyen mértékben kerülhet sor kiépítésére, de a bástya bemutatása minimálisan alapfalak szintjén tervezett eleme a projektnek.

Sétány:

A projekt lehetőséget teremt a nyugati várfal egy szakaszának és a hozzákapcsolódó ágyúdombnak helyreállítására is, ezáltal lehetőségessé válik egy a dél-nyugati oldalhoz hasonló várfal-sétány kialakítása. A várfalak műemléki és műszaki helyreállításával pedig biztosítható a várfal, mint attrakció-elem bemutatása.

A projekt összesen 1.428.750.000 Ft támogatási igényt tartalmaz, mely a következőképpen oszlik meg a konzorcium tagjai között:

- NÖF Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Kft. (bruttó elszámolású tételek): 136.768.864 Ft

- Magyar Nemzeti Múzeum Rákóczi Múzeuma (nettó elszámolású tételek): 932.319.136 Ft

- Sárospatak Város Önkormányzata (bruttó elszámolású tételek): 359.662.000 Ft

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a javaslatot megvitatni, arról döntést hozni szíveskedjék.

Sárospatak, 2017. november 14.

Aros János

Készítette: dr. Vitányi Eszter
Jegyző

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

...../2017. (...) KT.

h a t á r o z a t a

„A sárospataki váregyüttes turisztikai vonzerejének erősítése, a belső és külső vár összehangolt attrakciófejlesztése” című pályázat jóváhagyásáról

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete tárgybani javaslatot megtárgyalta és a következő döntést hozta:

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete „„A sárospataki váregyüttes turisztikai vonzerejének erősítése, a belső és külső vár összehangolt attrakciófejlesztése” című pályázatot 1.428.750.000 Ft támogatási igénnyel jóváhagyja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal